

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
INSTITUȚIA PREFECTULUI – JUDEȚUL ARGEȘ

Nesecret
Nr.14355/14.06.2025
Se transmite prin _email

Către,

Consiliul Județean Argeș

Unitățile Administrativ-Teritoriale din Județul Argeș

Ca urmare a adresei primite de la Ministerul Dezvoltării Lucrărilor Publice și Administrației, Direcția Generală Dezvoltare Regională și Infrastructură, vă transmitem, spre informare și diseminare, clarificările emise de Institutul Național al Patrimoniului și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației ca răspuns la solicitările Inspectoratului de Poliție Județean Mureș – Serviciul de Investigații Criminale, adresate Ministerului Culturii – Direcția Patrimoniu Cultural.

În acest sens, vă rugăm să asigurați transmiterea și informarea personalului de specialitate, precum și a persoanelor interesate, cu privire la informațiile prezentate în materialul anexat.

Vă mulțumim pentru colaborare,

[Redacted]
PREFECT,
[Redacted]
IOANA FACALEATĂ
[Redacted]

IPAG/SMSPPDSUAE/CT,
[Redacted]

Ministerul Dezvoltării,
Lucrărilor Publice și Administrației

Direcția Generală Dezvoltare Regională și Infrastructură
Bd. Libertății, nr. 16, Latura Nord, Sector 5
București, cod poștal 050706

Tel: +40 372 114 599
www.mdipa.ro

Nr. 94876/ 11.06.2024

Către: Inspectoratul de Poliție Județean Mureș - Serviciul de Investigații Criminale
domnului Comisar șef de poliție Constantin MIHALACHE, șef Inspectorat
domnului Comisar șef de poliție Bogdan- Ioan ROȘIU, șef Serviciu

Spre știință: Ministerul Culturii
doamnei ministru Raluca TURCAN

Stimate domnule Șef Inspectorat,

Referitor la adresa dumneavoastră înregistrată nr. 192388 SIC/ȚSM/10.04.2024, adresată Ministerului Culturii - Direcția Patrimoniul Cultural, înregistrată cu nr. 2407/10.04.2024, direcționată Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și înregistrată cu nr. 94876/20.05.2024, prin care solicitați clarificarea unor aspecte cu privire la aplicarea reglementărilor privind intervențiile asupra monumentelor istorice, la construcții amplasate în zonele de protecție a monumentelor, a imobilelor din zonele protejate, ori la construcții cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită stabilite prin documentații de urbanism aprobate, vă comunicăm următoarele:

În urma analizării răspunsului formulat de Institutul Național al Patrimoniului nr. 2862/25.04.2024 considerăm că nu sunt necesare clarificări suplimentare.

Cu toate acestea, în vederea consolidării punctului de vedere al INP, vom rezuma în cele ce urmează punctul de vedere al instituției noastre asupra aspectelor ce se doresc clarificate, astfel:

1. Obținerea autorizației de construire pentru intervențiile asupra monumentelor istorice, a construcțiilor amplasate în zone de protecție a monumentelor, a imobilelor din zone protejate, sau a construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită, este necesară pentru toate tipurile de lucrări, cu excepția celor prevăzute la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare Legea nr. 50/1991).

Conform art. 10 din Legea nr. 50/1991, autorizațiile de construire/desființare în vederea executării lucrărilor de construcții în zonele asupra cărora este instituit un

anumit regim de protecție se emit numai cu condiția obținerii în prealabil a avizelor și acordurilor specifice din partea autorităților care au instituit respectivele restricții, prin urmare, obținerea avizului Ministerului Culturii sau al structurilor deconcentrate ale acestuia este obligatorie în vederea autorizării acestor tipuri de lucrări.

Astfel, în cazul construcțiilor amplasate în zone de protecție a monumentelor sau în zone construite protejate lucrările prevăzute la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 se pot executa fără autorizație de construire sau avizul Ministerului Culturii sau al structurilor deconcentrate ale acestuia.

Potrivit art. 11 alin. (4), în cazul construcțiilor monument istoric și al construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică stabilită prin documentații de urbanism aprobate, lucrările prevăzute la alin. (2) se pot executa numai cu notificarea prealabilă a autorității administrației publice locale și a serviciului deconcentrat al autorității centrale competente în domeniul protejării patrimoniului cultural și în baza acordului scris al acestui serviciu deconcentrat care conține condițiile și termenele de executare ale lucrărilor sau, după caz, necesitatea urmăririi procedurii de autorizare a respectivelor lucrări.

Menționăm că, serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii va decide, în urma analizării notificării prealabile și a documentației depuse, dacă emite acordul sau comunică beneficiarului faptul că lucrările nu se pot realiza fără autorizație de construire.

2. Referitor la lucrările prevăzute la art. 11 alin. (2) lit. a) pct. (ii) din Legea nr. 50/1991, respectiv lucrări de reparații minore la finisaje exterioare cu condiția să se păstreze materialul, culoarea și textura finisajului, menționăm că acestea se referă la intervenții punctuale / locale și presupune repararea unor zone restrânse ale fațadei afectate, spre exemplu, de zgârieturi sau fisuri apărute în timp.

Prin urmare, lucrările de reparații la tencuiele, zugrăveli sau vopsitorii care vizează în integralitate fațada unui imobil care se încadrează în prevederile art. 3 alin. 1) lit. b) din Legea nr. 50/1991, se pot realiza numai în baza autorizației de construire și a avizului Ministerului Culturii sau al structurilor deconcentrate ale acestuia.

3. Lucrările ce fac subiectul art. 11 alin. (7) lit. f), nu sunt prevăzute în art. 11 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, cu privire la intervențiile care se pot realiza fără autorizație de construire la clădirile asupra cărora este instituit un anumit regim de protecție.

Lucrările de montare a sistemelor fotovoltaice pentru producerea energiei electrice și/sau a panourilor solare pentru încălzirea sau prepararea apei calde pentru consumul casnic pe aceste clădiri, fac parte din categoria lucrărilor de construcții ce pot afecta valoarea arhitecturală a construcției prin modificarea formei sau calității arhitecturii, prin urmare, vor fi supuse procedurii de autorizare a executării lucrărilor de construcții și avizării Ministerului Culturii sau al serviciilor deconcentrate ale acestuia.

4. Potrivit art. 3 din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, siturile și ansamblurile sunt categorii de monumente istorice, prin urmare se supun regimului juridic general al monumentelor istorice.

Institutul Național al
Patrimoniului

Ministerul Culturii

Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Autorizațiile prevăzute la alin. (3), emise fără avizul instituțiilor abilitate prin lege și fără respectarea condițiilor acestora, sunt nule de drept.

Totodată, art. 24 din același act legislativ prevede că:

(1) Intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 34, alin. 5, din Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, precizează printre atribuțiile de avizare a comisiilor zonale ale monumentelor istorice propunerea avizului pentru:

„g) documentațiile tehnice care cuprind lucrări de cercetare, investigații, expertize tehnice, proiecte tehnice și detalii de execuție pentru monumentele istorice clasate în grupa B, care nu presupun intervenția pe componentele artistice, pentru documentațiile privind zonele de protecție a monumentelor istorice și zonele construite protejate;

h) documentațiile pentru lucrări de întreținere și reparații curente la monumentele istorice clasate în grupa A, care nu aduc modificări de arhitectură în condițiile în care lucrările se execută cu materiale și tehnici de lucru specifice epocii de edificare a monumentului istoric care nu presupun intervenția pe componentele artistice.”

Art. 34¹ prevede eliberarea avizului de către Ministerul Culturii sau serviciile deconcentrate ale acestuia „pentru documentațiile tehnice, fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice, în afara cazurilor prevăzute la art. 26 alin. (2), pentru tipuri de intervenții asupra monumentelor istorice, a imobilelor din zonele lor de protecție sau din zonele protejate care afectează în mică măsură substanța istorică și/sau sunt temporare, realizate cu respectarea anumitor condiții, atunci când respectivele tipuri de intervenții și condiții sunt identificate prin ordin al ministrului culturii, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, precum și pentru lucrări de construcții având ca obiect elemente de infrastructură fizică necesare susținerii rețelelor de comunicații electronice care se încadrează ca microlucrări, lucrări standard sau lucrări de mică amploare, așa cum sunt acestea prevăzute în legislația privind facilitarea dezvoltării rețelelor de comunicații electronice, efectuate cu privire la imobile clasate ca monumente istorice sau la imobile situate în zone de protecție a monumentelor istorice ori în zone construite protejate.”

În completare, art. 11, alin. (2) și (4) din Legea 50/1991, precizează că „se pot executa fără autorizație de construire/desființare următoarele lucrări care nu modifică structura de rezistență și/sau aspectul arhitectural al construcțiilor amplasate în zone de protecție a monumentelor sau în zone construite protejate, care nu sunt monumente istorice clasate sau în curs de clasare, ori dacă acestea nu reprezintă construcții cu valoare arhitecturală sau istorică, stabilite prin documentații de urbanism aprobate:

Institutul Național al
Patrimoniului

Ministerul Culturii

Anexa 2 - Referitor la clasificări cu privire la lucrările de reparații de tencuieli, zugrăvire sau vopsire completă a unui imobil monument istoric, sau a construcțiilor situate în zonele de protecție a monumentelor, a imobilelor din zonele protejate sau a construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită: lucrări care se încadrează în categoria reparații minore la finisaje exterioare sau a lucrărilor de uniformizare a culorii și texturii finisajelor exterioare conform prevederilor art. 11, alin. 2 din Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții și necesitatea eliberării Autorizației de construcție și a Avizului Ministerului Culturii pentru acestea

Conform art. 11, alin. (1) din Legea 50/1991, „se pot executa fără autorizație de construire/desființare următoarele lucrări care nu modifică structura de rezistență și/sau aspectul arhitectural al construcțiilor, cu excepția cazurilor în care acestea se execută la categoriile de construcții prevăzute la art. 3 alin. 1, lit. b):

- f) tencuieli, zugrăveli, vopsitorii, placaje și alte finisaje interioare, precum și pardoseli interioare;
- g) reparații la tencuieli, zugrăveli, vopsitorii, placaje și alte finisaje exterioare, dacă nu se modifică elementele de fațadă și culorile clădirilor.”

Art. 23 din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, prevede următoarele:

- (1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor,
- (2) În sensul prezentei legi, intervențiile ce se efectuează asupra monumentelor istorice² sunt:
 - a) toate lucrările de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare, amenajări paisagistice și de numere în valoare, care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice;
 - b) executarea de mlafe de pe componente ale monumentelor istorice;
 - c) amplasarea definitivă sau temporară de împrejurări, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemna pe și în monumente istorice;
 - d) schimbări ale funcțiunii sau destinației monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare;
 - e) strămutarea monumentelor istorice;
 - f) amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zona de protecție a monumentelor istorice.
- (3) Autorizația de construire, autorizația de desființare, precum și autorizațiile referitoare la intervențiile prevăzute la alin. (2) se eliberează numai pe baza și în conformitate cu avizul

² Art. 3, alin. (1), lit. b, se referă la „lucrări de construire, reconstruire, extindere, reparație, consolidare, protejare, restaurare, conservare, precum și orice alte lucrări, indiferent de valoarea lor, care urmează să fie efectuate la toate categoriile de monumente istorice prevăzute de lege - monumente, ansambluri, situri - inclusiv în anexele acestora, identificate în același imobil - rezon situri sau construcții, la construcții amplasate în zone de protecție a monumentelor și în zone construite protejate, stabilite potrivit legii, ori la construcții cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită, stabilite prin documentații de urbanism aprobate”.

³ Conform art. 3 din Legea nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, se stabilesc următoarele categorii de monumente istorice, hărți imobile situate suprațăr, subteran și subacvatic: monument, ansamblu, sit.

Menționăm că Lista Monumentelor Istorice (LMI) a fost realizată în 2004, în baza prevederilor art. 60 alin. (1) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, după care a fost actualizată în anii 2010 și 2015. Actuala listă este anexă la Ordinul ministrului culturii nr. 2.828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată și a Listei Monumentelor Istorice dispărute, cu modificările ulterioare din 24.12.2015. Ordinul a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 113 bis, 15.02.2016, având un caracter oficial și legal.

Stabilirea zonelor construite protejate și a zonelor de protecție pentru monumentele istorice și siturile arheologice reperate se realizează, conform art. 46, alin. 2 din Legea 350/2001, în cadrul Planului urbanistic general, care cuprinde reglementări pe termen scurt, la nivelul întregii unități administrativ-teritoriale. Alin. 2 și 3 ale art. 47 completează prevederea, în sensul în care Planul urbanistic zonal cuprinde reglementări asupra „zonei referitoare la protejarea monumentelor istorice și servituți în zonele de protecție ale acestora”. Zonele construite protejate se reglementează potrivit metodologiei de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate, conform Ordinului MTCT 562/2003. În cazul în care documentațiile de urbanism nu au fost actualizate conform prevederilor în vigoare (documentații ce cuprind și identificarea monumentelor istorice, precum și reglementarea zonele lor de protecție și a zonelor protejate) și în vederea protejării monumentelor istorice, art. 59 din Legea 422/2001 precizează că „până la instituirea zonei de protecție a fiecărui monument istoric potrivit art. 9 se consideră zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localități urbane, 200 m în localități rurale și 500 m în afara localităților, măsurată de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric”.

Conform art. 23, alin. 3, din Legea 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, „autorizația de construire, autorizația de desfășurare, precum și autorizațiile referitoare la intervențiile prevăzute la alin. (2) se eliberează numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare”. Tipurile de intervenții pentru care este necesară eliberarea autorizației de construire sunt precizate la alin. 2, anume:

- a. toate lucrările de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare, amenajări peisagistice și de punere în valoare, care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice;
- b. executarea de mlafe de pe componente ale monumentelor istorice;
- c. amplasarea definitivă sau temporară de împrejmuiri, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe și în monumente istorice;
- d. schimbări ale funcțiunii sau destinației monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare;
- e. strămutarea monumentelor istorice;
- f. amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecție a monumentelor istorice.”

De menționat este faptul că alin. 4 al aceluiași articol prevede că „autorizațiile prevăzute la alin. 3, emise fără avizul instituțiilor abilitate prin lege și fără respectarea condițiilor acestora, sunt nule de drept”.

Conform art. 3, alin. 1, lit. b din Legea 50/1991, „construcțiile civile, industriale, agricole, cele pentru susținerea instalațiilor și utilajelor tehnologice, pentru infrastructură de orice fel sau de oricare altă natură se pot realiza numai cu respectarea autorizației de construire, precum și a reglementărilor privind proiectarea și executarea construcțiilor, pentru: (...) b) lucrări de construire, reconstruire, extindere, reparare, consolidare, protejare, restaurare, conservare, precum și orice alte lucrări, indiferent de valoarea lor, care urmează să fie efectuate la toate categoriile de monumente istorice prevăzute de lege - monumente, ansambluri, situri - inclusiv la anexele acestora, identificate în același imobil - teren și/sau construcții, la construcții amplasate în zone de protecție a monumentelor și în zone construite protejate, stabilite potrivit legii, ori la construcții cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită, stabilite prin documentații de urbanism aprobate: (...)”

Mai mult, art. 10 al aceluiași act legislativ prevede că „autorizațiile de construire/desființare în vederea executării lucrărilor de construcții în zonele asupra cărora este instituit un anumit regim de protecție prevăzut în documentațiile de amenajare a teritoriului sau documentațiile de urbanism aprobate sau stabilite prin acte normative se emit numai cu condiția obținerii în prealabil a avizelor și acordurilor specifice din partea autorităților care au instituit respectivele restricții, după cum urmează:

a) pentru lucrări de construcții care se execută la toate categoriile de monumente istorice prevăzute de Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform Listei monumentelor istorice actualizată, inclusiv la anexele acestora identificate în același imobil - teren și/sau construcții, în zona de protecție a monumentelor istorice și în zone construite protejate, la construcții amplasate în zone de protecție a monumentelor și în zone construite protejate, stabilite potrivit legii, ori la construcții cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită, stabilite prin documentații de urbanism aprobate, autorizațiile de construire/desființare se emit cu avizul conform al autorității administrației publice centrale ori județene, după caz, competentă în domeniul protejării patrimoniului cultural;”

Legea 422/2001, articolul 33, alin. 1, precizează printre atribuțiile Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice următoarele:

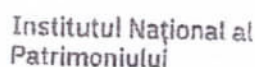
„h) propune avizul (...) pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice clasate în grupa A;

j) propune avizul pentru documentațiile privind intervențiile asupra monumentelor istorice sau inscripționarea monumentelor istorice, având la bază texte avizate de organisme sau instituții științifice de specialitate;

k) propune avizul pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate, pentru care nu există documentații de urbanism avizate conform art. 26 alin. (1) pct. 7;

k¹) propune avizul pentru documentațiile privind soluțiile de intervenție asupra componentelor artistice ale monumentelor istorice grupa A și B;”

Tot în Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, sunt prevăzute o serie de situații referitoare la tipuri de lucrări care se pot executa fără autorizație de construire/desființare, precizate la art. 2, alin. 4, și art. 11, alin. 1, 2 și 3.

Ministerul Culturii

cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

b) ansamblu - grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic ori muzeistic de construcții urbane sau rurale care împreună cu terenul aferent formează o unitate delimitată topografic ce constituie o mărturie cultural-istorică semnificativă din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

c) sit - teren delimitat topografic cuprinzând acele creații umane în cadru natural care sunt mărturie cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific, tehnic sau al peisajului cultural."

Prin urmare, indiferent de categorie - monument, ansamblu si sit - si de suprapunerca acestor regimuri juridice, bunurile imobile clasate sunt supuse regimului juridic general al monumentelor istorice din Legea nr. 422/2001, cu modificările si completările ulterioare si legislatia subsecventă.

Apreciem demersul dumneavoastră de a solicita opinia Institutului Național al Patrimoniului și rămânem în continuare disponibili pentru consultare în domeniul de specialitate.

Cu deosebită considerație,

manager interface.

Dana Zaharia

Institutul Național al
Patrimoniului

Ministerul Culturii

Anexa 1 - Referitor la necesitatea obținerii Autorizației de construire și a Avizului Ministerului Culturii pentru intervențiile asupra monumentelor istorice, construcțiile amplasate în zone de protecție a monumentelor, imobilelor din zonele protejate sau construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită, conform prevederilor din Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice (art. 23-24) și din Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții (art. 2, alin. 1, lit. b)

Conform art. 2, alin. 1 din Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare, „autorizația de construire constituie actul final de autoritate al administrației publice locale pe baza căruia este permisă executarea lucrărilor de construcții corespunzător măsurilor prevăzute de lege referitoare la amplasarea, concepția, realizarea, exploatarea și postutilizarea construcțiilor”. Procedura de autorizare a executării lucrărilor de construcții începe, conform art. 2, alin. 1, cu emiterea certificatului de urbanism, în acest document fiind specificate tipurile de avize și acorduri.

Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, precizează la art. 23, alin. (1) că „intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii”, precum și la art. 24, alin. (1) faptul că „intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii și Patrimoniului Național sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare”. În completarea acestor prevederi, există articolul 55, alin. 1, lit. e și f din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia „neprecizarea în certificatul de urbanism a necesității obținerii avizului Ministerului Culturii și Patrimoniului Național sau a serviciilor deconcentrate ale acestuia, după caz, pentru lucrările propuse la monumente istorice în zona de protecție a acestora ori în zonele protejate”, precum și „eliberarea autorizațiilor de construire sau de desființare pentru lucrări la monumente istorice, în zonele de protecție ale acestora sau în zonele protejate, fără avizul Ministerului Culturii ori al serviciilor deconcentrate, după caz” constituie contravenții.

Prin coroborare cu art. 31, lit. a din Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului, cu modificările și completările ulterioare, în certificatul de urbanism se specifică inclusiv „regimul juridic al imobilului - dreptul de proprietate asupra imobilului și servituțile de utilitate publică care grevează asupra acestuia; situarea imobilului - teren și/sau construcțiile aferente - în intravilan sau extravilan; prevederile documentațiilor de urbanism care instituie un regim special asupra imobilului - zone protejate, interdicții definitive sau temporare de construire -, dacă acesta este înscris în Lista cuprinzând monumentele istorice din România și asupra căruia, în cazul vânzării, este necesară exercitarea dreptului de preempțiune a statului potrivit legii, precum și altele prevăzute de lege. Informațiile privind dreptul de proprietate și dezmembrările acestuia vor fi preluate din cartea funciară, conform extrasului de carte funciară pentru informare”

6.000.000

Ministerul Culturii
București, România

1. 1000330000
1. 1000330000

1000330000
1000330000

Institutul Național al
Patrimoniului

Ministerul Culturii

finisajului", acestea intrând în categoria lucrărilor care nu modifică structura de rezistență și/sau aspectul arhitectural al construcțiilor.

Art. 11, alin. (4) din Legea 50/1991 precizează că lucrările prevăzute la alin. (2), respectiv „reparații minore la finisaje exterioare cu condiția să se păstreze materialul, culoarea și textura finisajului” se pot executa, în cazul construcțiilor monument istoric și al construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică stabilită prin documentații de urbanism aprobate, „numai cu notificarea prealabilă a autorității administrației publice locale și a serviciului deconcentrat al autorității centrale competente în domeniul protejării patrimoniului cultural și în baza acordului scris al acestui serviciu deconcentrat care conține condițiile și termenele de executare ale lucrărilor sau, după caz, necesitatea urmăririi procedurii de autorizare a respectivelor lucrări.”

Ordinul nr. 3037/2020 detaliază notificarea prealabilă și emiterea acordului scris, în cazul executării lucrărilor, în condițiile prevăzute de art. 11 alin. (2) și (4) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.

Mai multe informații se regăsesc în Anexa 2.

3. Referitor la aplicarea dispozițiilor art. 11, alin. 7, lit. f, respectiv „montarea pe clădiri, anexe gospodărești și pe sol a sistemelor voltaice pentru producerea energiei electrice de către proconsumatori, și/sau a panourilor solare pentru încălzirea sau prepararea apei calde pentru consumul casnic”, la monumentele istorice sau la construcțiile amplasate în zone de protecție a monumentelor, imobilelor din zone protejate, sau construcțiilor cu valoarea arhitecturală sau istorică deosebită

În primul rând, dorim să subliniem faptul că amplasarea sistemelor voltaice pentru producerea energiei electrice pe anumite pante ale sistemului de acoperire al construcțiilor monument istorice, aflate în zone de protecție sau zone construite protejate poate afecta calități precum volumetria specifică clădirilor încadrate în anumite zone; textura, culorile și materialele tradiționale ale sistemelor de învelitoare; caracteristicile mobilării parcelor – toate acestea asigurând autenticitatea unui context apreciat pentru specificitățile sale. De asemenea, este important de avut în vedere efectul cumulativ al amplasării unor astfel de echipament ce poate avea efecte nocive deosebite pentru zonele urbane clasate ca monumente istorice din categoriile sit și ansamblu, precum și pentru zonele de protecție ale monumentelor istorice și zonele construite protejate.

Articolul 11 din Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare prevede la alin (1) și (2) o serie de lucrări care se pot executa fără autorizație de construire/desființare cu condiția ca acestea să nu modifice „structura de rezistență și/sau aspectul arhitectural al

Institutul Național al
Patrimoniului

Ministerul Culturii

construcțiilor", printre care „montarea sistemelor locale de încălzire și de preparare a
apei calde menajere (...)".

Alin. (7), lit. f, al aceluiași articol precizează că „se pot executa fără autorizație de
construire (...) montarea pe clădiri, anexe gospodărești și pe sol a sistemelor
fotovoltaice pentru producerea energiei electrice de către prosumatori așa cum sunt
ei definiți la art. 2 lit. x¹) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de
promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu
modificările și completările ulterioare, și/sau a panourilor solare pentru încălzirea
sau prepararea apei calde pentru consumul casnic, cu înștiințarea prealabilă a
autorităților administrației publice locale și cu respectarea legislației în vigoare.
Sistemele fotovoltaice și/sau panourile solare vor fi susținute de o structură formată
din elemente constructive capabile să asigure stabilitatea întregului ansamblu și să
preia încărcările rezultate din greutatea proprie a acestora și a panourilor, precum și
cele rezultate din acțiunea vântului și a depunerilor de zăpadă."

Coroborând alineatele articolului 11 și luând în considerare faptul că unele soluții
tehnice de montare a sistemelor fotovoltaice și/sau a panourilor solare necesită
modificări ale structurii de rezistență și/sau al aspectului arhitectural al monumentelor
istorice, considerăm că pentru acestea este necesară eliberarea autorizației de
construcție.

Atât pentru situațiile care nu necesită modificări ale structurii de rezistență și/sau al
aspectului arhitectural, cât și pentru cele care necesită astfel de intervenții, se aplică
prevederile Legii nr. 422/2001 privind protejerea monumentelor istorice, cu
modificările și completările ulterioare. Conform art. 23, alin. (1) din actul legislativ
menționat, „intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu
respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii sau, după caz, de către serviciile
publice deconcentrate ale Ministerului Culturii" și art. 24, alin. (1) completează
prevederea pentru imobilele care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone
de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate.

4. Referitor la supunerca clădirilor dintr-un sit sau ansamblu aceluiași regim juridic ca monumentele istorice clasate individual

Conform art. 3 din Legea nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, „se
stabilesc următoarele categorii de monumente istorice, bunuri imobile situate
suprațeran, subteran și subacvatic:

a) monument - construcție sau parte de construcție, împreună cu instalațiile,
componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioară care fac
parte integrantă din acestea, precum și lucrări artistice comemorative, funerare, de
for public, împreună cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie mărturie

Institutul Național al
Patrimoniului

Ministerul Culturii

INSTITUTUL NAȚIONAL AL PATRIMONIULUI	
INTRARE	Nr. 2862
IESIRE	
Ziua 25	Luna 04 Anul 2024

Către: Inspectoratul de Poliție Județean Mureș – Serviciul de Investigații Criminale
Str. Boros Tamas nr. 16, Târgu Mureș, 540066, Tel. 0265 202 466

În atenția: Domnului Comisar șef de poliție Constantin Mihalache, Șef Inspectorat
Domnului Comisar șef de poliție Bogdan-Ioan Roșu, Șef Serviciu

Spre știință: Ministerul Culturii - Direcția Patrimoniu Cultural
Bulevardul Unirii 22, București, 030833
Tel: 021 224 44 21, Fax: 021 223 31 57, E-mail: patrimoniu.cultural@cultura.ro

În atenția: Domnului Emilian Gamureac, Director
Domnului Adrian Băltăceanu, Șef serviciu Arheologie și Patrimoniu Construit

Referitor la: Adresa IPJ Mureș nr. 192388 SIC/TSM/10.04.2024

Stimate domnule Șef Inspectorat,

Stimate domnule Șef Serviciu,

Răspunzând adresei dumneavoastră nr. 192388 SIC/TSM/10.04.2024, înregistrată la INP cu nr. 2862/12.04.2024, referitoare la aplicarea reglementărilor privind intervențiile asupra monumentelor istorice, la construcții amplasate în zonele de protecție a monumentelor, a imobilelor din zonele protejate, ori la construcții cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită stabilite prin documentații de urbanism aprobate, vă comunicăm următoarele:

1. Referitor la necesitatea obținerii Autorizației de construire și a Avizului Ministerului Culturii pentru intervențiile asupra monumentelor istorice, construcțiile amplasate în zone de protecție a monumentelor, imobilelor din zonele protejate, sau construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită, conform prevederilor din Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice (art. 23-24) și din Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții (art. 3, alin. 1, lit. b)

Conform art. 2, alin. (1) din Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare, „autorizația de construire constituie actul final de autoritate al administrației publice locale pe baza căruia este permisă executarea lucrărilor de construcții corespunzător măsurilor prevăzute de lege referitoare la amplasarea, conceperea, realizarea, exploatarea și postutilizarea construcțiilor”. Procedura de autorizare a executării lucrărilor de construcții începe, conform art. 2, alin. (2¹), cu emiterea certificatului de urbanism, în acest document fiind specificate tipurile de avize și acorduri necesare.

Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, precizează la art. 23, alin. (1) că „intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale

Institutul Național al
Patrimoniului

Ministerul Culturii

Ministerului Culturii", la art. 24, alin (1) fiind precizat faptul că „intervenițiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare”. Propunerea avizului Ministerului Culturii intră în atribuțiile Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau a Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice, după caz, conform art. 33 și 34 din Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare.

În Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cum modificările și completările ulterioare, sunt prevăzute o serie de situații referitoare la tipuri de lucrări care se pot executa fără autorizație de construire/desființare, precizate la art. 2, alin. 4, și art. 11, alin. 1, 2 și 3.

Mai multe informații se găsesc în Anexa 1.

2. Referitor la clarificări cu privire la lucrările de reparații de tencuieli, zugrăvire sau vopsire completă a unui imobil monument istoric, sau a construcțiilor situate în zonele de protecție a monumentelor, a imobilelor din zonele protejate sau a construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită; lucrări care se încadrează în categoria reparații minore la finisaje exterioare sau a lucrărilor de uniformizare a culorii și texturii finisajelor exterioare conform prevederilor art. 11, alin. 2 din Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții și necesitatea eliberării Autorizației de construcție și a Avizului Ministerului Culturii pentru acestea

Art. 11, alin. (1) din Legea 50/1991, prin care se prevede că se pot executa fără autorizație de construire/desființare tencuieli, zugrăveli și, vopsitorii, nu se aplică categoriilor de monumente istorice prevăzute de lege - monumente, ansambluri, situri - inclusiv la anexele acestora, identificate în același imobil - teren și/sau construcții, la construcții amplasate în zone de protecție a monumentelor și în zone construite protejate, stabilite potrivit legii, ori la construcții cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită, stabilite prin documentații de urbanism aprobate.

Art. 11, alin. (2) din Legea 50/1991, se referă la „construcțiile amplasate în zone de protecție a monumentelor sau în zone construite protejate, care nu sunt monumente istorice clasate sau în curs de clasare, ori dacă acestea nu reprezintă construcții cu valoare arhitecturală sau istorică, stabilite prin documentații de urbanism aprobate” și precizează că „reparații minore la finisaje exterioare” se pot executa fără autorizație de construire/desființare, „cu condiția păstrării materialului, culorii și texturii

Direcția Patrimoniului Cultural
Nr. 2407/10.09.2024

ROMANIA
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

INSPECTORATUL DE POLITIE JUDETEAN MUREȘ
SERVICIUL DE INVESTIGAȚII CRIMINALE

NESECRET

Tg-Mureș

Nr. 10081/SIC/TSM/10.09.2024
Ex. 1/2

CĂTRE,

MINISTERUL CULTURII
DIRECȚIA PATRIMONIUL CULTURAL
bld. Unirii, nr. 22, sector 3, București, 030833

Având în vedere divergențele în interpretarea și aplicarea reglementărilor privind intervențiile asupra monumentelor istorice, la construcții amplasate în zone de protecție a monumentelor, a imobilelor din zonele protejate, ori la construcții cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită stabilite prin documentații de urbanism aprobate, precum și conflictele dintre Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții și Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, este esențială clarificarea anumitor aspecte.

Este necesar să găsim modalități de soluționare a discrepanțelor și să ne asigurăm că protecția și conservarea monumentelor istorice sunt abordate corect.

Având în vedere și numărul semnificativ de infracțiuni constatate pe raza județului Mureș în legătură cu intervențiile asupra monumentelor istorice și a imobilelor aflate în zonele protejate, vă rugăm să ne comunicați punctul dumneavoastră de vedere referitor la următoarele aspecte:

1. Este necesară obținerea Autorizației de Construire și a Avizului Ministerului Culturii pentru intervențiile asupra monumentelor istorice, construcțiilor amplasate în zone de protecție a monumentelor, imobilelor din zonele protejate, sau construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită, conform prevederilor din Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice (art. 23-24) și din Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții (art. 3 alin. 1 lit. b)?
2. De asemenea solicităm clarificări cu privire la lucrările de reparații de tencușeli, zugrăvire sau vopsire complete a unui imobil monument istoric, sau a construcțiilor situate în zonele de protecție a monumentelor, a imobilelor din zonele protejate sau a construcțiilor cu

Pagina 1 din 2

Târgu - Mureș, str. Borsos Tamas nr. 16, cod postal: 540066 tel. 0265-262.466.

Institutul Național al
Patrimoniului

Ministerul Culturii

a) lucrări de reparații și/sau întreținere la construcții existente, care nu afectează volumul, forma clădirii și decorația fațadelor și care nu reprezintă extinderi, demolări sau modificări structurale;

(i) lucrări de investigare, cercetare, expertizare, conservare și restaurare a componentelor artistice ale construcțiilor, cu avizul autorității administrației publice centrale competente în domeniul protejării patrimoniului cultural sau al serviciilor deconcentrate ale acesteia, după caz;

(ii) lucrări de reparații minore la finisaje exterioare cu condiția să se păstreze materialul, culoarea și textura finisajului;

(iii) lucrări de uniformizare a culorii și texturii finisajelor exterioare, în cazul în care aspectul a fost deteriorat prin mai multe intervenții de reparații;

b) lucrări de reparații interioare la tencuieli, zugrăveli, vopsitorii, placcje, precum și înlocuiri de tâmplărie interioară, cu păstrarea dimensiunii golurilor;

(...)

(4) În cazul construcțiilor monument istoric și al construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică stabilită prin documentații de urbanism aprobate, lucrările prevăzute la alin. (2) se pot executa numai cu notificarea prealabilă a autorității administrației publice locale și a serviciului deconcentrat al autorității centrale competente în domeniul protejării patrimoniului cultural și în baza acordului scris al acestui serviciu deconcentrat care conține condițiile și termenele de executare ale lucrărilor sau, după caz, necesitatea urmăririi procedurii de autorizare a respectivelor lucrări."

Ordinul nr. 3037/2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emiterea acordului scris, în cazul executării lucrărilor, în condițiile prevăzute de art. 11 alin. (2) și (4) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții reglementează modalitatea de realizare și formatele necesare comunicării notificării prealabile și emiterii acordului scris care se aplică în cazul construcțiilor monument istoric și al construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică stabilită prin documentații de urbanism aprobate, asupra cărora se execută lucrările prevăzute la art. 11 alin. (2) din aceeași lege. Articolul 1, alin. 2, precizează că „în cazul construcțiilor monument istoric și al construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică stabilită prin documentații de urbanism aprobate, lucrările prevăzute la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se pot executa numai cu notificarea prealabilă a autorității administrației publice locale și a serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii și în baza acordului scris al acestui serviciu public deconcentrat, care conține condițiile și termenele de executare ale lucrărilor sau, după caz, necesitatea urmăririi procedurii de autorizare a respectivelor lucrări."

valoare arhitecturală sau istorică deosebită. Aceste lucrări se încadrează în categoria reparațiilor minore la finisajele exterioare sau a lucrărilor de uniformizare a culorii și texturii finisajelor exterioare conform prevederilor articolului 11, alin.2 din Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții? Pentru astfel de intervenții este necesară eliberarea Autorizației de Construire și a Avizului Ministerului Culturii?

3. Dacă sunt aplicabile dispozițiile art. 11, alin. (7) lit. f), respectiv "montarea pe clădiri, anexe gospodărești și pe sol a sistemelor voltaice pentru producerea energiei electrice de către proconsumatori, și/sau a panourilor solare pentru încălzirea sau prepararea apei calde pentru consumul casnic", la monumentele istorice sau la construcțiile amplasate în zone de protecție a monumentelor, imobilelor din zonele protejate, sau construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită.
4. Dacă individual clădirile dintr-un sit sau ansamblu sunt considerate monumente istorice și dacă sunt supuse aceluiași regim juridic ca și monumentele istorice clasate individual.

cu deosebită considerație,

[REDACTED]
ȘEFUL INSPECTORATULUI

[REDACTED]
MIRALACHE GINSTANTIN

[REDACTED] ȘEFUL SERVICIULUI

[REDACTED] ROȘU DOGDAN-ROAN